

---

**Summary:**

Natalia TARANOVA «ON THE FRONTLINE OF CLIMATE ACTION»: WORLD METEOROLOGICAL DAY AT THE GEOGRAPHICAL FACULTY OF TERNOPIL NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY

*This article analyzes the outcomes of a mini-conference held at the Geographical Faculty of Ternopil National Pedagogical University to mark World Meteorological Day. The publication examines the main topics and scientific approaches presented by participants, including the impact of climate change on the natural environment and the significance of educational initiatives in fostering a responsible attitude toward the surrounding world among students. Special attention is given to the role of meteorology and climatology in adapting to global challenges and the integration of scientific research into practical environmental conservation efforts.*

**Key words:** World Meteorological Day, climate change, meteorology and climatology, natural environment, educational initiatives, adaptation to climate change, scientific research, sustainable development, responsible attitude.

## НА ЩО БАГАТИЙ СВІТОВИЙ ОКЕАН ТА ЯК ЛЮДИНА ВИКОРИСТОВУЄ ЦІ БАГАТСТВА КОНСПЕКТ УРОКУ

**Роман КОЛЯСА**

*Буцнівський ліцей*

*Конспект сучасного уроку географії для 6 класу з використанням презентації (веб-сервісу Prezi.com) з QR-кодами, ілюстраціями, відео-матеріалами розроблена з метою ефективної візуалізації навчального матеріалу та має чітку структуру. Завдяки цьому матеріалу можна цікаво ознайомити учнів з біологічними, мінеральними та енергетичними багатствами океану. Урок роблений на основі модельної навчальної програми «Географія. 6–9 класи» (автори Запотоцький С.П., Картюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В. та ін.) та відповідає підручнику «Географія» для 6 класу закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С. П., Зінкевич М. В., Романишин О. М., Титар Н. М., Горовий О. В., Миколів І. М.)*

**Ключові слова:** *Світовий океан, біологічні ресурси, мінеральні ресурси, енергетичні ресурси, планктон, нектон, бентос.*

**Мета:** ознайомитися з усіма видами ресурсів Світового океану; пояснити значення знань про різноманітні види багатств океану і яку роль вони відіграють в житті людини; вдосконалити навички роботи з картою та віднайдете найбільші райони поширення корисних копалин; з'ясувати проблема ресурсів світового океану і чи ми на це можемо впливати. опануєте навички використання джерел географічної інформації;

### Перебіг уроку

#### Організаційний етап

#### «Створення сприятливої атмосфери»

Прийом «Усмішка»

Якщо усміхнутися перехожому-він усміхнеться.

Якщо посміхнутися небу і сонцю-розійдуться хмари.

Якщо посміхнутися всесвіту-трапиться щось казкове.

Тож давайте ми посмінемося один одному губами, очима, долонями, серцем.

#### Мотивація навчальної діяльності

А зараз давайте ми з вами спробуємо відгадати ключове слово, яке стосується нашої сьогоднішньої теми ( для цього на білий аркуш паперу наносимо розчином соди із спиртом напис «ОКЕАН», даємо висохнути та на уроці проваляємо його розчином куркуми та спирту).

Ми з вами розгадали ключове слово, а зараз увага на екран:

#### Відеофрагмент із мультфільму «Губка Боб»

---

Я думаю, що ви всі знайомі з даним мультфільмом, хоч і Губка Боб персонаж вигаданий, але сьогодні ми з вами відправимося у віртуальну подорож, зануримося в глибини світового океану, як у свій час в далекому 1960 році швейцарський океанолог Жак Пікар та лейтенант МВС США Дон Волш здійснили занурення на дослідницькому батискафі «Трієст» у найглибшу точку світового океану Маріанську западину.

Тож тема нашого сьогоднішнього уроку: «На що багатий світовий океан та як людина їх використовує». Запишіть її у зошити.

### **Цілепокладання**

Сьогодні на уроці:

ви опануєте навички використання джерел географічної інформації;

ознайомитесь з усіма видами ресурсів Світового океану;

поясніте значення знань про різноманітні види багатств океану і яку роль вони відіграють в житті людини.

попрацюєте з картою та віднайдете найбільші райони поширення корисних копалин;

з'ясуєте, чи існує сьогодні проблема ресурсів світового океану і чи ми на це можемо впливати.

### **Приєм «Золота рибка»**

Зверніть увагу на дошку та екран, хто у нас зображений? Золота рибка, а що робить Золота рибка, так виконує бажання, тож давайте ви запишете свої очікування, та те, що ви хочете сьогодні дізнатися на уроці, та запишіть це на стікерах, які є у вас на партах. А в кінці уроку ми з вами перевіримо чи здійснилися ваші очікування. (Учні наклеюють стікери на «Золоту рибку»).

### **Актуалізація опорних знань, вмінь та навичок**

А зараз для того, щоб рухатися далі нам потрібно згадати інформацію, яку ви вивчали на попередніх заняттях.

На партах у вас є кольорові листки із завданнями, завдання пронумеровані, перша парта думає над першим завданням, друга над другим, третя над третім і так далі, на роздуми у нас 1хв, хто готовий, піднімає руку. Діти ви зрозуміли, як виконувати?

### **Вивчення нового матеріалу**

Давайте відкриємо підручник на сторінці 173, та розглянемо малюнок 156 і з'ясуємо, які є види ресурсів світового океану.

Ми побачили один метод опріснення води, а з іншими вам потрібно буде ознайомитися вдома самостійно, просканувавши QR-код у підручнику на с. 173.

Окрім того з морської води виділяють багато різних хімічних елементів, таких як: хлор, бром, срібло, золото та ін..

А зараз зверніть увагу на парту у вас є задача. Прочитай її уважно та розв'язок запишіть у зошиті.

**Задача.** На березі моря є велика посудина із морською водою. У ній міститься 100 літрів води. Відомо, що у кожному літрі води міститься 35 грамів солі. Скільки грамів солі можна отримати, якщо повністю випарувати воду з ємності.»

Розповідь про мінеральні ресурси

**Робота з картою.** Знайдіть у тексті підручника на с 174. Де знаходяться найбільші запаси нафти і газу на шельфі морів та океанів.

А тепер давайте знайдемо ці об'єкти на карті?

Всі мінеральні ресурси транспортують через світовий океан, для цього використовують метановози і великі танкери і зараз ми з вами на інтерактивній карті в реальному часі подивимося на скільки завантажений світовий океан суднами. Що ми бачимо?

Крім нафти і газу ще добувають з дна світового океану добувають алмази, залізно марганцеві конкреції, та ін.. але їх важче добувати тому, що вони знаходяться на значній глибині.

А чи знали ви, що навіть на місці де колись були моря та океани залишаються корисні копалини, такі, як вапняк, гіпс. І наша Тернопільська область також є дном прадавнього Сарматського моря, а море, як ви знаєте, є частиною чого? Правильно, океану. (демонстрація на карті місця покладу вапняків в Тернопільській області)

**Біологічні ресурси.** Умови існування організмів у воді зовсім інші, ніж на суходолі. Тому рослини і тварини, які живуть в океанах, відрізняються від рослин і тварин суходолу. Мешканцями океану є близько 160 тис. видів тварин і понад 10 тис. видів водоростей. Різноманіття розмірів цих

---

організмів вражає: від мікроскопічних бактерій, до справжніх велетнів – водоростей завдовжки кількадесят метрів і тварин масою десятки тонн.

У вас на партах є аркуші поділені на розділи: планктон, нектон, бентос, а також зображення мешканців океану і вам потрібно їх розділити за умовами існування. (Учням необхідно потрібно відклеїти скотч на аркуші і приклеїти мешканців в правильну колонку).

**Енергетичні ресурси.** В світовому океані також ми можемо добувати і енергію. А саме це енергія хвиль, припливів та течій. А зараз ми подивимося, як працює така станція, а після цього ви дасте відповідь на питання:

« Назвіть способи отримання електроенергії у світовому океані, які вам відомі. І чому в наш час їм приділяють значну увагу?

**Руханка «Танець Малюка Акули»**

**Первинне закріплення і корекція.** Незважаючи на те, що ми живемо на великій відстані від океану, ми також можемо робити свій внесок у його охорону. Для прикладу, розв'яжіть запропоновану вам задачу і поясніть, як це може вплинути на збереження довкілля, і океану зокрема.

**На шляху зі школи додому вам захотілося пити. Який напій ви оберете:**

- а) напій у скляній пляшці;
- б) напій у бляшанці;
- в) напій у пластиковій пляшці;
- г) замовите напій у склянці в кафе;
- д) скористаетесь фонтанчиком з питною водою (бюветом)?

Демонстрація та обговорення відеоматеріалу

«Забруднення світового океану»

А зараз ми з вами позмагаємося у вигляді гри-тесту (сервіс [Kahoot!](https://www.kahoot.com/)), для того, щоб закріпити вивчений матеріал.

**Підсумки уроку.** Давайте з'ясуємо, що вам краще запам'яталося, а на що потрібно ще звернути увагу, що вдалося, а що ні, що було легким, що важким і запишіть це на стікерах. Отож, повернемося до нашої «Золотої рибки», щоб перевірити чи справдилися ваші очікуваннями.

**Домашнє завдання.** Опрацюєте параграф 40 у підручнику. Виконайте завдання на вибір:

1. Дослідіть небезпечні тварини на морських пляжах світу;
2. Запропонуйте свої способи опріснення солоної води в домашніх умовах. Спробуйте зробити це та зняти на відео;
3. Створіть макет океанського акваріуму, який демонструє різноманіття багатств вод океану.

#### Література:

1. Географія: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Запотоцький С. П., Зінкевич М. В., Романишин О. М., Титар Н. М., Горовий О. В., Миколів І. М. Тернопіль: Астон, 2023. – 284 с.

2. Забруднення світового океану | Острови сміття і нафта в океані. Анімація. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0dsruaUGaFA>

3. Модельна навчальна програми «Географія. 6–9 класи» (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В. та ін.).

4. Танець Малюка Акули. Пінкфонг українською URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6GTsQ6c57JM&list=PLkvaGX1t7oaKtRpDzQY02WDedGdE8FZOc>

#### Summary.

*Roman KOLYASA. WHAT THE WORLD'S OCEANS ARE RICH IN AND HOW PEOPLE USE THESE RESOURCES. LESSON SUMMARY. The synopsis of a modern geography lesson for grade 6 using a presentation (Prezi.com web service) with QR codes, illustrations, video materials is designed to effectively visualise the learning material and has a clear structure. This material makes it possible to introduce students to the biological, mineral and energy resources of the ocean in an interesting way. The lesson is based on the model curriculum «Geography. Grades 6-9» and corresponds to the textbook “Geography” for the 6th grade of general secondary education institutions*

**Key words:** World ocean, biological resources, mineral resources, energy resources, plankton, nekton, benthos.